

Sygn. akt: II AKa 414/01

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSA Barbara Suchowska
Sędziowie	SSA Jolanta Śpiechowicz SSO del. Zdzisława Maternicka (spr.)
Protokolant	Krzysztof Wdowiak

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Małgorzaty Siemińskiej

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2001r.

sprawy wnioskodawcy A. K.

- o odszkodowanie

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 27 czerwca 2001r. sygn. akt XVI1 Ko 245/97

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. W. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 100 (sto) złotych tytułem zwrotu zastępstwa adwokackiego wyznaczonego z urzędu,
3. kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

II AKa 414/01

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. K. domagał się zasądzenia na jego rzecz od Skarbu Państwa 17.500 zł odszkodowania i 10.000 zł zadośćuczynienia z tytułu internowania go przez NKWD do obozu pracy w b. ZSRR w okresie od 20.08.1944 r. do 6.02.1946 r. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 23.02.1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie XVI1 Ko 245/97 zasądził od Skarbu Państwa na rzecz A.(...) tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia prawomocności wyroku, w pozostałej części żądania wniosku oddalił.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. W. 100 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego z urzędu. Kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył prokurator, który w swojej apelacji zarzucał obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a to :

- art. 366 § 1 kpk poprzez nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a w szczególności powodu zatrzymania wnioskodawcy w dniu 20.08.1944 r. i internowania go na teren b. ZSRR;
- art. 170 kpk polegającą na oddaleniu wniosku dowodowego prokuratora uczestniczącego w rozprawie i tym samym zaniechania skorzystania z możliwości uzyskania dowodów zawierających informacje o powodach zatrzymania i internowania wnioskodawcy;
- art. 424 § 1 pkt 1 kpk przez nie ustosunkowanie się do wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów tj. ankiety repatriacyjnej i informacji Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w M..

W konkluzji apelacji prokurator wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Katowicach.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja nie jest zasadna. Sąd Okręgowy w Katowicach zwracał się do Urzędu Ochrony Państwa Delegatura w L.o dostarczenie dokumentacji dotyczącej zatrzymania i internowania wnioskodawcy. W odpowiedzi UOP Delegatura w L.nadesłała informację z dnia 16.09.1999 r. /k. 20/, że w zasobach archiwalnych odnaleziono jedynie zapis o charakterze ewidencyjnym stwierdzający, że A. K.był internowany do ZSRR dnia 3.08.1944r. za przynależność do AK. Data powrotu 7.02.1946 r. oraz że ankietę repatriacyjną przekazano do Centralnego Archiwum MSW.

Sąd ponownie zwracał się do tegoż urzędu o informację czy jest w posiadaniu szerszej dokumentacji dotyczącej internowania wnioskodawcy i otrzymał informację, że poza udostępnionym zapisem ewidencyjnym innymi materiałami nie dysponuje.

Prokuratorowi uszło uwadze, że sprawa przed przekazaniem do Sądu Okręgowego w Katowicach, toczyła się przed Wojskowym Sądem Okręgowym w Warszawie i akta tegoż sądu są załączone w niniejszej sprawie.

Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie zwracał się do Centralnego Archiwum Wojskowego w poszukiwaniu akt wnioskodawcy, lecz bez rezultatu /k. 11 i 16/. W tych aktach /k. 3/ znajduje się pismo z którego wynika, że wnioskodawca był w ZSRR jako internowany od 8.10.1944 r. do 6.02.1946 r. i wykonywał różne prace. Nie był tam pociągany do odpowiedzialności sądowej.

Z pisma Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej /k. 31/ na które powołuje się prokurator w swojej apelacji wynika, że wnioskodawca otrzymał notę potwierdzającą jego internowanie. W piśmie tym zawarte jest także stwierdzenie, że w przypadku internowania naszych obywateli bez wyroku udaje się uzyskać jedynie potwierdzenie pobytu, bez uzasadnienia. Dlatego też wystąpienie do (...) jest bezprzedmiotowe.

Istotne jest także stwierdzenie, że internowanie Polaków wynikało z rozkazów ludowego komisarza spraw wewnętrznych Ł. B., który chciał "oczyścić tyły" armii czerwonej z wrogiego elementu.

Wnioskodawca w karcie repatriacyjnej jako powód internowania podawał udział w AK.

W tych okolicznościach zwracanie się do innych instytucji o ustalenie przyczyn zatrzymania i internowania, słusznie zostało przez Sąd orzekający uznane za zbędne.

Zwrócić też uwagę należy, że obecnie z literatury historycznej znane są powszechnie przypadki, że po wkroczeniu Armii Czerwonej na terytorium Polski aresztowaniu i internowaniu byli poddawani w pierwszej kolejności żołnierze AK.

Jeśli chodzi o rozbieżność w datach zatrzymania, podawanych przez wnioskodawcę i znajdujących się w zapisie ewidencyjnym, to nie można przywiązywać do nich nadmiernego znaczenia. Nie można bowiem wykluczyć pomyłki lub tego, że zapisy te były niedokładne. Mamy wszak do czynienia ze zdarzeniami sprzed ponad 50 lat.

Dlatego też skoro zarówno dokumenty jak i zeznania świadków oraz wyjaśnienia wnioskodawcy zbieżne są co do istoty sprawy, a mianowicie że jego aresztowanie przez NKWD i internowanie było związane z przynależnością do AK, to rozbieżność co do kilku bądź kilkunastu dni tych dowodów nie może dyskwalifikować.

Choć Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie odniósł się do różnicy w dacie internowania wnioskodawcy, co podnosi prokurator w apelacji, to uchybienie to nie ma istotnego znaczenia dla merytorycznej oceny zaskarżonego wyroku.

Istotne jest bowiem potwierdzenie przyczyn internowania przez UOP.

Z tych przyczyn zarzuty podnoszone w apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Kwota zasądzzonego zadośćuczynienia nie może być uznana za wygórowaną. Podstawą orzeczenia jest przepis art. 437 § 1 kpk.